

Covid 19 zkušenosti lékaře

Petr Potužník - lékař a konzultant pro klinický výzkum.

1) Den 5, první příznaky Je to 5 dní od doby, kdy přišla dcera domů a řekla: „Tati, ta holka co jsme s ní o víkendu hráli volejbalový turnaj, je Covid pozitivní....“ Takže naše rodinka absolvuje PCR testy na 2 etapy, obě dcery pozitivní, já s manželkou negativní. Karanténní opatření pro holky, jejich spolužáky a spoluhráče, stížnosti od jejich rodičů. Omezení provozu v ordinaci, hledání zástupu, rušení objednaných vyšetření. Starší dcera má silnou bolest hlavy, ztratila chuť a čich, celý den spí. Teplota do 38.

Druhá dcera popisuje únavu a mírnou bolest hlavy. Obtíže se u ní objevují o 2 dny později, což opět odpovídá pátému dni od nákazy. O další 2 dny později se projevují první příznaky u mne, s negativním PCR testem. Únava, mírná bolest hlavy, přidává se bolest kloubů a zad, večer zimnice s teplotou 37,5 a bolest hlavy je urputná.....""

2) Dny 6-10, plný rozvoj nemoci

Udává se, že 20-30% pacientů má zcela bezpříznakový průběh onemocnění Covid 19. Nedohledal jsem ale nikde, jakou metodikou k tomuto závěru vědci došli.

Z vlastní praxe (se záchytem 45 Covid+ pacientů), žádný takový případ neznám. Spíš si myslím, že se jedná o falešně pozitivní případy stanovení PCR testu (viz můj minulý blog o sensitivitě a specifitě testu), kdy minimálně u 5% pacientů bez onemocnění vyjde pozitivní PCR test. Každopádně, v našem malém rodinném vzorku nikdo asymptomatický průběh nemá.

U starší dcery, která má od dětství sezonní asthma, se objevuje dušnost, která se další den vystupňuje až v astmatický záchvat. Takže lokální ventilační léčba, antihistaminika, jeden den velké dávky, další dny postupně vysazujeme. Nechutenství, anorexie, bolesti hlavy, ospalost.

Mladší dcera chvílemi bolest hlavy, trochu rýma, teplota do 37,2, druhý den obtíže ustupují.

U mne prudká bolest hlavy, jiná než jsem kdy měl. Nesouvisí s teplotou, někdy buší jak kovadlina, ale bez vazby na tep, někdy hučení. Změna čichu, pořád něco zvláštního cítím. Zrakové a sluchové halucinace, závratě. Nedá se skoro chodit natož řídit auto. Apatie, pocit jak po alkoholovém excesu. Urputné bolesti zad, kloubů a svalů, jako kdyby koronarovirus poznal, které části těla jsou po nějakém úrazu v minulosti. Nedá se číst kniha, ani koukat na TV, všechno jakoby plave. Ještě že nesmím do práce, to by to dopadlo. Ztráta chuti k jídlu, 2 dny průjem. Teplota max 38,5, zimnice s třesavkou. Jeden den trochu dušnost, zadýchám se při pomalé chůzi do schodů, trochu kašel.

Nejhorší je ta bolest hlavy, která ale překvapivě dobře reaguje na Paralen, to je pak 3 hodiny klid. Apatie, disorientace až zmatenost, na to lék není. Lezu po bytě jako Zombie, přidržuju se stěn, abych neupadl. Krevní obraz a CRP normální, nic nenasvědčuje tomu, jak mizerně se cítím.

Stejný virus, podobný genetický základ nás tří - a tak odlišný průběh.

Jasně, jsem jiná věková kategorie, ale pořád ne ta riziková nad 65 let. 100 kg váhy, sportuju, před 20 lety jsem dokončil velký triatlon - IronMana, ale Covid mne poslal do kolen. Co je u nás všech stejné, je ospalost a kolísání obtíží. Příznaky se zhoršují a polevují ve vlnách, pokaždé tak 3-4 hodiny silnější, pak pár hodin mírnější, taková sinusovka nebo horská dráha..... nahoru, dolů, nahoru dolů....

Zatímco mladší dcera je za dva dny bez obtíží, starší se trápí tři dny a

hlava ji bolí další čtyři dny. Já byl na dně tři dny, pak jsem dostal do žíly 2 infuze s megadávkami vitamínu C. A zázrak, konečně se to začalo zlepšovat, Zombie leze z hrobu. Nikdo z nás nebyl v nemocnici ani na vyšetření, jen jsem holky poslouchal (bez náznaku zápalu plic, jen u starších astmatické fenomény) a měřili jsme teplotu. Všichni užíváme od prvního dne Isoprinosine a vitamíny, ale efekt těžko hodnotit. Ibuprofen jsme neužívali, na zvířecích modelech zvyšoval pravděpodobnost napadení plicní tkáňe koronarovirem. Pomáhá odpočinek a spánek, jakákoliv fyzická námaha vede ke zhoršení obtíží. Sportovat ani pracovat se samozřejmě nedá. Podle analýzy prestižního lékařského časopisu Lancet dochází k přijetí do nemocnice od sedmého dne po vypuknutí příznaků u cca.10% nemocných v Česku, ve světě pak až u 20% nakažených. Nejčastější příznak je únava (68%), poruchy čichu a chuti (64%), suchý kašel (60%), zvýšená teplota (56%), bolesti svalů (44%), dušnost (41% a bolest v krku (30%). Děti mívají mírnější průběh a nejčastěji mají zvýšenou teplotu (56%) a suchý kašel (54%).

Doporučuje se vyhledat okamžitou lékařskou pomoc (v naší zemi volat 155), pokud se objeví klidová dušnost, bolest nebo tlak na hrudníku nebo zmatenost. Ale co ta zvláštní bolest hlavy? Dalo to trochu pátrání, ale data se dohledat dají: Nepatří mezi nejčastější příznaky, vyskytuje se jen u 11-34% hospitalizovaných (analýza 55.000 pacientů), častěji ve věku do 65 let. Může být jak v časně fázi, kdy bývá prudká a urputná, tak v pozdních fázích, kdy bývá mírnější, ale pak svědčí pro horší průběh nemoci. Koronavirus napadá mozek a jeho cévní zásobení a může způsobit zánět mozku, demyelinizační onemocnění nervových vláken, mozkovou příhodu i smrt (v 5% případů, (<https://www.ucl.ac.uk/news/covid-neurology>)). Srdce napadá koronarovirus ve 20% infikovaných, u kterých výrazně zvyšuje riziko úmrtí – až na 51%!!, přesto, že jinak mohou být příznaky covidu jen velmi mírné. Covid prostě není chřipka!

3) Od desátého dne dále

Holky jsou v pořádku a vrací se do školy, jen starší je pořád trochu unavená. Mne nadále bolí hlava, ale je to nesrovnatelné s tím, co bylo. Trvá porucha čichu, někdy je závrať. Objednávám se na druhý PCR test - jednak byl první negativní, a jednak ve zdravotnictví jsou povinné dva negativní testy.... a domlouvám si vyšetření neurologa a magnetickou rezonanci mozku.

4) Konec dobrý, všechno dobré?

Není to tak. Bývali bychom si rádi vlastní zkušenost s nemocí odpustili, ale stalo se. Čert vem reakci okolí a rodičů spolužáků, i když to taky na pohodě nepřidá. Vysvětlujeme holkám, jakou mají teď výhodu, že se nemusí bát další 3 měsíce opětovné nákazy, ale uvnitř máme sami pochyby. Udává, se že protilátky v těle zabrání reinfekci během 60-90 dní po odeznění příznaků, ale rád bych viděl někoho, kdo to na sobě bude testovat. Jako největší strašák vnímáme riziko pozdních komplikací: odezněním akutní fáze a propuštěním z nemocnice to nekončí. Téměř u všech nemocných s postižením plic se vyvíjí plicní fibrosa, která zkracuje délku dožití asi o 10 let. Koronavirus poškozuje srdce, játra, ledviny, mozek i jiné orgány – u každého jinak. Na analýzu je brzy, nejsou data a můžeme jen odhadovat. Až čas ukáže jaké následky Covid infekce má....

Co říci závěrem? Mnoho lidí onemocnění Covid 19 bagatelizuje, jiní zase straší. Pravda se hledá těžko a bude někde uprostřed. Snažil jsem se popsat obtíže a dohledat k nim potřebná fakta. Nic jsem nepřibarvil ani nezamlčel. Nemoc probíhá u každého jinak a nedá se úplně odhadnout, koho postihne více a koho méně. A koho zabije....

Snažte se onemocnění vyhnout, chraňte sebe i své blízké, vyhněte se rizikovým kontaktům. Vyhrává ten, kdo uteče!

Přeji všem pevné zdraví a úspěšný boj s prevítem Covid19

MUDr. Petr Potužník

Zdroj: <https://potuznik.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=757363>

(<https://potuznik.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=757363>)